

3. Лігоненко Л., Хріпко А., Доманський А. Зміст та механізм формування стратегії діджиталізації в бізнес-організаціях. *Міжнародний науковий журнал «Інтернаука». Економічні науки*. 2018. Вип. 22 (62), 2 т. С. 21-24.
4. Greenstein S., Goldfarb A., Tucker C. The Economics of Digitization. The International Library of Critical Writings in Economics series, 2013. 672 p.
5. Hvinashvili, T. Changing the paradigm of strategic enterprise management in a digital economy. *Економічний простір*, 2021. № 172. С. 23-28.
6. Trokhymets, O. (2019). Development of national economy in the context of information and digitalization processes. In book: Challenges and prospects for the development of a new economy at global, national, and regional levels. DOI: 10.36059/978-966-397-147-6/111-128.

Філоненко М. С., д-р екон. наук Гринько Т. В.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

ІНСТРУМЕНТИ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ДІЯЛЬНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА

Забезпечення ефективного функціонування сучасного бізнесу залежить від його узгодженості зі стратегічним управлінням. Така необхідність зумовлена переходом до інноваційного підходу до розвитку національної економіки, стрімкими темпами змін зовнішнього середовища та появою непередбачуваних викликів, що вимагають від підприємств оперативного реагування. Проте існуючі підприємства демонструють, що швидкість змін зовнішнього середовища часто перевищує здатність суб'єктів господарювання оперативно реагувати. Як наслідок, вони виявляються нездатними оперативно реагувати на нові виклики та зміни середовища, що призводить до несприятливих наслідків. Тільки завдяки стратегічній орієнтації підприємства можуть забезпечити довгостроковий успіх і швидко адаптуватися до зовнішніх змін. Стратегічне управління залишається відносно новим поняттям для багатьох вітчизняних підприємств, які тільки починають досліджувати його впровадження. Зараз їхні керівники часто віддають перевагу короткостроковим цілям, не звертаючи уваги на важливість довгострокового розвитку.

Для успішного здійснення стратегічного управління в компанії вкрай важливо використовувати відповідні інструменти. Ці інструменти охоплюють набір методів, моделей та індикаторів, які уповноважені особи на підприємстві використовують для прийняття рішень під час процесу стратегічного управління, таким чином забезпечуючи довгостроковий успіх [2].

Том 4. СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ТЕОРІЇ ТА ПРАКТИКИ ФУНКЦІОНУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВ

Одну з найбільш вдалих класифікацій інструментів стратегічного управління діяльністю підприємства запропонували С.С. Свірідова та С.А. Толстова [3]. У залежності від використання різних інструментів стратегічного управління діяльністю підприємства в залежності від етапів вони рекомендують їх класифікувати за такими ознаками як [3]:

- при аналізі середовища підприємства;
- при визначенні місії і цілей підприємства;
- при виборі стратегії підприємства;
- при розробці стратегії підприємства;
- при реалізації стратегії підприємства;
- при оцінці ефективності реалізації стратегії підприємства.

На кожному з цих етапів можливе використання різних інструментів. Узагальнену класифікацію інструментів стратегічного управління діяльністю підприємства наведемо у табл. 1. Кожен інструмент стратегічного управління, який використовується для нагляду за діяльністю компанії, виявляється ефективним у свій унікальний спосіб; однак кожен інструмент також має власний набір обмежень і недоліків. Таким чином, оптимальна ефективність досягається шляхом одночасної інтеграції різних інструментів стратегічного управління всередині підприємства. Підприємців заохочують досліджувати, експериментувати з поєднанням різноманітних інструментів стратегічного управління та формулювати персоналізовані підходи.

Таблиця 1

Інструменти стратегічного управління діяльністю підприємства [1-3]

№ з/п	Етап стратегічного управління	Інструменти стратегічного управління
1	При аналізі середовища підприємства	SWOT-аналіз, PEST-аналіз, модель п'яти сил М. Портера, конкурентний аналіз, бенчмаркетинг та ін.
2	При визначенні місії і цілей підприємства	мозковий штурм, дерево цілей, бізнес-інжиніринг та ін.
3	При виборі стратегії підприємства	матриця БКГ, МакКінсі, метод життєвого циклу товару, портфельний аналіз, EMM та ін.
4	При розробці стратегії підприємства	моделі І. Ансоффа, Г. Стейнера, методи SADT, Idef3, DFD, ARIS, сценарне планування та ін.
5	При реалізації стратегії підприємства	система збалансованих показників, структура розбиття робіт та ін.
6	При оцінці ефективності реалізації стратегії підприємства	внутрішній аудит, стратегічний аудит та ін.

Таким чином, існує різноманітний набір інструментів, які використовуються на різних етапах стратегічного управління компанією. Зокрема, ключові інструменти охоплюють модель М. Портера, аналіз PEST, матрицю BCG, модель McKinsey-GE, SWOT-аналіз, систему збалансованих показників, економіко-математичні методології. Кожен із цих інструментів має свої сильні та слабкі сторони. Щоб оптимізувати їхню ефективність, необхідно інтегрувати різні набори інструментів, що дозволяє приймати обґрунтовані та обґрунтовані управлінські рішення. Сфера науки про управління наголошує на використанні конкретних інструментів на окремих етапах стратегічного управління підприємствами.

Список використаних джерел:

1. Міщук Ю., Артеменко Л.П. Збалансована система показників промислового підприємства як інструмент виходу з кризи. *Теорія та практика менеджменту*: матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. 2016. С. 158-159.
2. Романенко О.О. Аналіз сучасних методів та інструментів стратегічного управління підприємствами. *Економічний нобелівський вісник*. 2015. № 1. С. 93-99.
3. Свірідова С.С., Толстова С.А. Сучасні інструменти стратегічного управління сільськогосподарськими підприємствами. *Економіка: реалії часу*. 2017. № 2 (30). С. 109-116.
4. Гринько Т.В., Кащіна К.С. Формування та впровадження системи стратегічного управління інноваційним розвитком підприємства в сучасних умовах господарювання. *Економіка та підприємництво*: зб. наук. пр. / М-во освіти і науки України, ДВНЗ «Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана»; Київ: КНЕУ, 2019. № 43. С. 104-114.
5. Гринько Т.В., Гвініашвілі Т.З., Алещенко В.І. Стратегічне управління як елемент організаційно-економічного механізму забезпечення економічної стійкості підприємства. *Економіка та держава*. 2021. № 12. С. 30-34

Фоменко О. О.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

РОЗВИТОК БІЗНЕС-АНАЛІТИКИ У СТРАТЕГІЧНОМУ ПЛАНУВАННІ

Сучасна економіка більше не базується на природних ресурсах. На зміну їм приходять інтелектуальні. Інтелектуальний капітал – так звані приховані активи – виявляється настільки ж важливим, як і фінансовий капітал для досягнення цілей підприємства [1]. Він дозволяє краще оцінити здатність підприємства генерувати потенційний прибуток, ніж традиційні стандарти. Звідси численні пропозиції